

پایان‌نامه‌ی کارشناسی ارشد: سید مجتبی هاشمی پور، ۱۳۹۴

اثر میکروارگانیزم‌های مؤثر بر واکنش عملکرد و اجزای عملکرد ذرت به مواد آلی مختلف

به منظور بررسی اثر میکروارگانیزم‌های مؤثر بر واکنش عملکرد و اجزای عملکرد ذرت به مواد آلی مختلف، آزمایشی به صورت اسپیلت پلات در قالب طرح پایه بلوک‌های کامل تصادفی با 3 تکرار در اراضی روستای کسکن در شهرستان سبزوار انجام شد. فاکتورهای مورد مطالعه شامل میکروارگانیزم‌های مؤثر در دو سطح عدم مصرف و مصرف خاکی و نوع ماده آلی در پنج سطح شاهد (کود شیمیایی بر اساس آزمون خاک)، کود دامی (30 تن در هکتار)، ورمی کمپوست (15 تن در هکتار)، بقایای کمپوست قارچ (30 تن در هکتار) و تفاله قهوه (36 تن در هکتار) بودند. نتایج نشان داد که اثر میکروارگانیزم‌های مؤثر بر عملکرد علوفه، طول بلال، تعداد ردیف دانه در بلال، تعداد دانه در ردیف بلال و عملکرد دانه معنی‌دار شد. ارتفاع بوته، تعداد برگ در بوته، درصد ماده خشک علوفه، تعداد بلال در بوته و وزن صد دانه تحت تأثیر میکروارگانیزم‌های مؤثر قرار نگرفت. مصرف خاکی میکروارگانیزم‌های مؤثر باعث افزایش عملکرد علوفه و طول بلال گردید، اما تعداد ردیف دانه در بلال، تعداد دانه در ردیف بلال و عملکرد دانه را کاهش داد. نوع ماده آلی بر کلیه ویژگی‌های مورد مطالعه به استثنای تعداد برگ در بوته اثر معنی‌دار داشت. استفاده از 30 تن در هکتار کمپوست قارچ، بیشترین ارتفاع بوته، عملکرد علوفه، طول بلال و تعداد دانه در ردیف بلال را تولید نمود. بیشترین درصد ماده خشک علوفه در تیمار کود دامی مشاهده شد که تفاوت معنی‌داری با تیمار مصرف کمپوست قارچ نداشت. کاربرد 15 تن در هکتار ورمی کمپوست بیشترین تعداد بلال در بوته، تعداد ردیف دانه در بلال، عملکرد دانه و وزن صد دانه را تولید نمود. در رابطه با تعداد بلال در بوته و عملکرد دانه تفاوت معنی‌داری بین تیمارهای کودی ورمی کمپوست و شیمیایی وجود نداشت. کمترین عملکرد دانه در تیمار استفاده از 30 تن در هکتار کود دامی مشاهده شد که تفاوت معنی‌داری با تیمار تفاله قهوه نداشت.

کلیدواژه‌ها: ذرت، کود آلی، کمپوست قارچ، تفاله قهوه، ورمی کمپوست

شماره‌ی پایان‌نامه: ۱۶۰۸۹۳۲۰۲۰۲۷۵

تاریخ دفاع: ۱۳۹۴/۱۱/۲۸

رشته‌ی تحصیلی: مهندسی کشاورزی

دانشکده: کشاورزی و دامپزشکی

استاد راهنما: دکتر متین جامی معینی